

ב' חשון תשפ"ו \ גיליון 447

בְּרֵאשִׁית - נֹחַ

הפטרה:

"רְבִי עֶקְרָה לֹא יִלְדָּה" { ישעיה נ"ד }

ביום שלישי בערב

מתחילים לומר "ברך עלינו"

לרפואה שלמה.

מיטלי בת עליזה

טליה אסתר בת אלינור

רחלי בת חניה.

רבי יוסף בן עישה

ינון יהודא חי בן ורד רוזה

אפרים יהודא בן רייזל

אנט יעל בת עזיזה

אופק בת מוזל

השבת נקרא: "אלה תולדות נח איש צדיק תמים הנה בדרתיו את האלקים הַתְּהַלֵּךְ נח". התורה קוראת לנח "איש צדיק". צריך להבין את ההגדרה הזו. מהו צדיק? מדוע נקרא נח "איש צדיק"? הפסוק אומר, "צדיק יסוד עולם". צדיק הוא היסוד, הוא המקיים את העולם. נח היה איש כזה, שבצדקותו קיים את העולם. על כל הדור שלו נגזר שימחק, אבל הוא היה צדיק וקיים ומקיים, צדיק במובן הזה שהוא יסוד, שאחר כך כל העולם כולו נמשך ממנו. יסוד יכול להיות מלמטה ויכול להיות מלמעלה, משפיע. יוסף גם כן נקרא צדיק, הוא גם היה עמוד ויסוד. צדיק הוא בעצם מכוון את העולם, הוא ממשיך כוחות לקיומו של העולם. וממילא הוא מושל במציאות, שכן הוא הגורם לקיומה. במובן זה יוסף גם כן היה מושל, זן ומכלכל את כל ארץ מצרים. לולא יוסף, היה הרעב גורם שמצרים תכלה, ואולי אף כל העולם כולו. כיצד הצדיק הוא יסוד עולם? הוא מתנהג במעשי צדק, מעשים נכונים, שיש להם זכות קיום. כל כולו ומהותו צדקות ועשיית מעשים ברי קיימא. זה מקיים את המציאות. והוא ממשיך את השפע העליון האלוהי אל המציאות. לכן נח נקרא צדיק. **רש"י הקדוש:** מביא את הגמ' בסנהדרין, **רבי יוחנן דרש אותו לגנאי**, שנאמר, צדיק תמים היה "בדורותיו", דווקא בדורותיו היה צדיק, ולא בדורות אחרים, שאילו חי בדורות אחרים של צדיקים, לא היה נחשב לכולם. **ואילו ריש לקיש, דרש אותו לשבח**, שאם בדור כזה של רשעים היה צדיק, ק"ו בדורות של צדיקים. ולכאורה הדבר תמוה כיון שהיה בדורו צדיק לכל הדעות, מה לנו לדרוש אותו לגנאי מה היה קורה אילו היה חי בדורות אחרים, הרי אין לדין אלא מה שענינו רואות, וכיון שאנו רואים כי בדור זה הוא צדיק, היה לנו לדרוש אותו רק לשבח, ומה לנו לחפש מה היה קורה בדורות אחרים? אלא שרבותינו לימדונו כאן יסוד גדול. המדד לצדיק או רשע אינו באופן יחסי בהתאם למצב נתון באותו מקום ובאותו זמן, אלא בהתאם לדרישות התורה ההלכה והמוסר כפי שניתנו בסיני, וזאת מבלי להתייחס למצב הסביבה והחברה בהתאם לתקופה זו או אחרת. לפעמים אדם יודע כי הוא מקיים מצוות רק בצורה חלקית, או רק מצוות שמוצאות חן בעיניו, או שהוא מחליט לשמור רק מצוות שנוחות לו בלבד, או רק לפי זווית ראייה אישית שלו, או לפי הגיונו שלו, והוא יודע כי אין הוא מושלם, אך מנחם הוא את עצמו בכך שיחסית לחברה בה הוא נמצא בבית, במשפחה או בעבודה, הרי שהוא צדיק גדול ביחס אליהם שאינם מקיימים כלום, ודי לו במה שהוא. לא אחת אנו רואים כי אפילו אנשים יראי שמים, כשהם בביתם ובסביבתם הטבעית, הרי הם יראים ושלמים ומדקדקים קלה כבחמורה, אך כשהם מגיעים לסביבה אחרת פחות חזקה מבחינה רוחנית, כגון בטיול או בעבודה או בשליחות, הם מרשים לעצמם לרדת רוחנית באופן זמני, כיון שיחסית לחברה בה הם מצויים כעת הם עדיין צדיקים גמורים. את זה רבותינו באו לשלול, כשדרשו את נח לגנאי, בזה שנחשב לצדיק רק בהתאם לדורו, בהתאם לזמן, לשעה ולחברה בה הוא היה, ולא לפי האמת המתבקשת. אלא החובה האמתית המוטלת על האדם היא בקיום מצוות התורה בכל התרי"ג מצוות, לפי השולחן ערוך, קלה כבחמורה בכל עת, בכל מצב, ובכל מקום, ולא לפי מדד יחסי של הסובבים אותו באותו רגע. וכך נזכה שרבותינו ידרשו אותנו רק לשבח. **אך יש גם פירוש שלישי** למילה "בדורותיו". אפשר להבין שהכוונה היא לדור שהוא חי בו, אך אפשר להבין שהכוונה היא לדורות שהוא יוצר. "אלה תולדות נח", זה כל עניינו של נח, שיש לו תולדות. לכל הדור שלו לא היו תולדות, הוא נפסק. מכאן ואילך כל הדורות הם של נח, כולם נקראים בני נח, וכבר לא בני אדם. הוא הגורם לשלמותם של כל הדורות. כלומר, יש לנח מדרגה מיוחדת במינה, תפקיד מיוחד במינו, לקיים את כל הדורות כולם. על הלימוד הזה יש לשאול, הרי על בני דור הפלגה נאמר "וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם". אומר הזוהר, מוטב היה לאדם הראשון שלא יוזכר בפסוק הזה. כיון שהם חטאו, הוזכר שהם מתנהגים כאדם הראשון, שאף הוא חטא וגרם בכך מיתה לכל הדורות. כעת חוזרים צאצאיו וחוטאים כמו בני האדם הידוע, אדם הראשון. "בן חכם ישמח אב". כשהבן מתנהג בחכמה כולם אומרים שאבא שלו מאוד מוצלח, ולהיפך - כשהבן לא מתנהג יפה אומרים שזה מתחיל מהאבא. ההתנהגות של המשך הדורות גורמת ליחס אל האב. ובאופן כללי כולם נקראים "בני נח". **שבת שלום ומבורך.**

זמני כניסת ויציאת השבת

רבינו	צאת	כניסת	
תם	שבת	השבת	
19:13	18:33	17:21	ירושלים
19:11	18:35	17:38	תל אביב
19:11	18:33	17:29	חיפה
19:14	18:36	17:40	באר שבע
19:12	18:36	17:30	אילת

פתגם השבוע

"ברכת ידיד -

חשובה בשמים,

יותר מהמלצתו

של המלאך גבריאל...

{ הבעל שם טוב }

לזרע של קיימא. אמן.
שלמה בן יונה
חנה בת יעל
אליהו בן מרים
מרגלית בת חנה

" העדפה של הצדיקים "

" אור החיים הקדוש "

" אלה תולדת נח נח איש צדיק תמים ה'ה בדרתיו את האלהים התהלך נח: " (פרק ו' פסוק ט')

צדיקים מעדיפים להיות 'בלי ילדים', יותר מאשר עם 'ילדים רעים

רבינו האור החיים הקדוש: מביא את דברי המדרש שהצדיק נח לא התעסק בפריה ורביה במשך חמש מאות שנה, כי הוא ראה שבני הדור מכעיסים את הקדוש ברוך הוא, ולא רצה שהבנים שלו ימשכו אחריהם, ורק בסמיכות לגזירת המבול הוליד את בניו, היות שבזמנם לא היו נענשים רק אחרי גיל מאה שנה, ולכך חישב שבכור בניו לא יגיע לגיל מאה שנה בזמן המבול.

ובזה מפרש רבינו הקדוש את הפסוק 'את האלקים התהלך נח' - שחשש נח שהבנים שלו יכעיסו את הקדוש ברוך הוא וישפוט אותם במידת הדין המכונה 'אלקים', ולכן 'ויולד נח שלושה בנים' בחשבון שיהיו פחות מגיל מאה שנה בזמן גזירת המבול. ובפרשת לך לך מביא רבינו הקדוש את דברי המדרש שאברהם אבינו חשש שיהיו לו בנים שאינם מהוגנים, וביקש מה' יתברך, שאם כך, שלא יהיו לו ילדים בכלל.

וזה לשון המדרש: 'שני בני אדם אמרו דבר אחד, אברהם ודוד, באברהם כתיב 'ה' אלהים מה תיתן לי', אמר לפניו ריבונו של עולם אם עתיד אני להעמיד בנים ולהכעיסך מוטב לי ואני הולך ערירי. דוד אמר 'וראה אם דרך עצב בי ונחני בדרך עולם', אמר לפניו ריבונו של עולם אם עתיד אני להעמיד בנים להעציבך מוטב לי, ונחני בדרך עולם'.

ובפרשת ויגש כותב רבינו הקדוש וזה לשון קודשו: 'דבר ידוע הוא, כי הצדיקים יותר יחפצו בהיעדר הבן, בהיותו בן מבִּיש, ומה גם יעקב הצדיק'.

הבית השלם

הרב שמעון שמש שליט"א – יועץ זוגי וחינוכי: 052-7162999

זוגיות בפרשת השבוע

הדבר שגרם לאנשי דור הפלגה לתכנן בניית עיר ומגדל, היה בעיקר 'שפה אחת ודברים אחדים' כמובא בפסוקים. זה מה שנתן להם את התכנון והדחף להקים פרויקט בעל שם עולמי לאותם ימים, להקים מרכז עולמי לעבודה זרה. וכאשר השם יתברך חשב להפר את מחשבתם, בסך הכל קָלַל את שפתם. אמנם המפרשים נחלקו בעניין 'שפה אחת', לעומת 'בלילת שפתם', האם מאז החלו שבעים שפות וכל אחד התחיל לדבר בשפה אחרת, או להיפך: היו מדברים כולם וכל אחד מהם בשבעים שפות, והקב"ה השכיח מכל אחד מהם 79 שפות והשאיר לו רק שפה אחת, ושפה שמדבר זה לא מבין השני... כפי שאומר המלבי"ם שעלה בלב הדור החדש לעזוב דרך הקודם וחיי המשפחה והנהגה המקורית (בנִסְעָם מקדם). ואומר הנצי"ב, משמעות עם היינו במנהג אחד... וייתכן ששְׁנֵים מדברים בשפות שונות, ובכל זאת איך-שהוא מבינים מה שמדברים. ולכן הקב"ה בלל את שפתם, באופן שלא יבינו איש שפת רעהו כלל! ובכך התכנית העולמית נגוזה, ונאלצו להפסיק את הבנייה באמצע! ולענייננו, כל עוד שיש במשפחה היהודית אחדות ותמימות-דעים ביחס לחיים המשותפים, הכל יכול להתקדם כהלכה, גם אם שניהם מדברים ב"שפה" שונה לחלוטין, כל עוד יש הבנה והדדיות ביניהם. וניתן להגדיר אחרת: כל עוד בני הזוג מבינים שהם עם אחד ורוצים לבנות את העתיד שלהם ביחד, ויש להם מטרות משותפות לחיים, יכולים להגיע ביחד להצלחות מרחיקות לכת: "הן עם אֶחָד וְשָׁפָה אֶחָת לְכָלם וְזֶה הַחֶלֶם לְעֲשׂוֹת". כן, גם אם מדברים בשפות שונות, יכולים להגיע להצלחות בתכניות החיים המשותפים! אבל ייתכן ושניהם מדברים שפה דומה, אבל לא שפה אחת ולא כעם אחד. כל אחד או שניהם מנסים להחיל מנהגים חדשים ושינויים לא מוסכמים על השני, מבלי להבין את השני, והכל נעצר! וגרוע מכך, לאבד גם את מה שכבר בנו... כיום רגילים לכנות את הבעיות הזוגיות כ"חוסר תקשורת" בכך שלא מדברים יחד! אבל על פי האמת, ייתכן שבני הזוג דווקא לא מרבים לדבר, אבל יש הבנה ביניהם! תקשורת אינה בנויה ממלים בלבד, אלא מהִבְנוּת! מה שמקשר ביניהם היא ההבנה ויכולת הכלה של השני ורצונותיו, ולא משנה באיזו שפה הוא מביע אותן! כי אם לכל אחד יש רצון לבנות, ורוצה להבין מה בלבו של השני, ייתכן והמלים יהיו מיותרות! מעניין לזכור, במקראות לבנות ולהבין מגיעות כמעט מאותה משמעות, יעויין מסכת נדה דף מ"ה: **בהצלחה.**

הלכות - ילקוט יוסף מקום התפלה

לרפואה שלמה . אמן.
קסם לאה חיה בת אלה
ולחצלת אשר בן
יהודית מלכה וב"ב.

כשעורכים בר מצוה בבית הכנסת, יש להזהיר את הצלמים שלא יפריעו למהלך התפלה ולמתפללים, ויש שאסרו להכניס את הצלמים לבית הכנסת בכלל, ואף שהמנהג להקל בזה, מכל מקום יש להסביר להם שלא יפריעו למהלך התפלה.

אין לנשק את הילדים בבית הכנסת, כדי לקבוע בלבו שאין אהבה כאהבת המקום ברוך הוא. ואמנם מה שנהגו חלק מיוצאי עדת מרוקו, לנשק את העולים לספר תורה, אחר ירידתם מהתיבה, אין צריך למונעם מכך בתוקף, אחר שעושים כן לכבוד, ולא לשם חיבה. אך במקום שדברי החכם נשמעים, ראוי להסביר להם שאף על פי כן ראוי ונכון להימנע מכך כאן בארץ הקודש, שמאחר ובארץ ישראל לא הכל נהגו בזה, נראה הדבר כמי שמראה חיבה בבית הכנסת, ולכן ראוי להימנע מכך. ומכל מקום מותר לנשק ידי אביו או ידי רבו בבית הכנסת לכבוד והכנעה, אפילו בבית הכנסת.

אין ראוי לערוך חופה וקידושין בבית הכנסת, מאחר שבעוה"ר אין מקפידים כל כך בצניעות, ואין שומרים על הפרדה בין הנשים לאנשים, ועל הרב בכל מקום ומקום לאזור כגבר חלציו, ולא להרשות בשום אופן עריכת נישואין בבית כנסת כלל. ומהי ישא ברכה. ואמנם במקומות שגם הנשים יראות ה' מקפידות מאד על הצניעות, ושומרים על הפרדה מוחלטת, לבלתי היות שם ערוב, מעיקר הדין אין מניעה לערוך חופה וקידושין בבית הכנסת. והכל לפי העניין.

מותר לערוך סעודה שלישית בבית הכנסת, ובפרט כשהרב המרא דאתרא אומר שם שיחה מוסרית ודברי חיזוק לצבור הרחב, או שמוסר שם שיעור בהלכה.

הפרוכת. וכן יש לאסור להקים צורת אריות וכיוצא בזה מעל לארון הקודש. ואם כבר תרמו פרוכת כזו לבית הכנסת, יש להסיר צורת האריות מעליה. ויעשו הכל בחכמה ובשלוש שלא לגרום ח"ו למחלוקת.

מותר לתת סמל "מגן דוד" מעל ארון הקודש, או בפרוכת, וכן מותר לארוג צורת שני לוחות הברית על הפרוכת, או לתת צורה זו מעל ארון הקודש, גם אם כתוב בהם ראשי עשרת הדברות [כגון: אנכי ה', לא יהיה, לא תשא וכו']. וכן המנהג. ומותר לפתוח דלתות ארון קודש בשבת, אף שכתוב עליהם איזה פסוק, ועל ידי פתיחת הארון האותיות נשברות לשנים, ואין לחוש בזה לאיסור מוחק בשבת.

בתי כנסת שבחוץ לארץ שמציבים לצד ארון הקודש את דגלי המדינה, אין לעורר על זה מחלוקת, שיש להם על מה שיסמוכו.

מי שתרום פרוכת של ארון הקודש לבית הכנסת, לזכר קרובי משפחתו, וכתב את שמו באותיות גדולות באמצע הפרוכת באופן שההקדשה מופיעה בגובה חזה המתפללים מול ארון הקודש, העיקר להקל בזה. ועל המתפללים העומדים מול ארון הקודש להעלים עיניהם מן ההקדשה שבפרוכת, ולכוין לבם בתפלה. וטוב שיענינו בסידור שבידיהם בעת התפלה. מט מי שיש לו מכשיר פלאפון צריך לכבותו קודם שיכנס לבית הכנסת, כדי שלא יצלצל באמצע התפלה, ויגרום לביטול כוונת המתפללים. [וגם לא ישאירו במצב של רטיטה, כיון שהדבר יפריע לו עצמו לכוין בתפלה]. ומן הראוי שהגבאים שומרי משמרת הקודש יעירו לנכנסים לבית הכנסת עם פלאפון פתוח, שיכבוהו עם כניסתם לבית הכנסת.

יש להקל להתפלל שמונה עשרה כנגד חלון סגור אף בשעות הלילה, ורק כנגד ראי אין להתפלל. ואם יכול לסגור הוילון עדיף. [ואין לקבוע ראי בבתי הכנסת. ואם תרמו ראי לבית הכנסת, יתלו אותו מעל הכיור שנוטלים שם ידים, מחוץ לבית הכנסת].

ואמנם אין לתלות תמונות של גדולי ישראל בכותלי בית כנסת, כדי שלא לבלבל כוונת המתפללים, ואם תלו תמונות של רבנים על כותלי בית הכנסת, נכון להסירם משם, או שלכל הפחות יסבירו לגבאים שיש לתלות תמונות אלה בכותל שמאחרי המתפללים, ולא כנגד פניהם.

וכן יש להמנע מלצייר על חלונות בית הכנסת, או על הכתלים, או על הבגדים [והשטיחים] הפרוסים כנגד המתפללים, בין ציורים בולטים בין ציורים שאינם בולטים. וכן אין לצייר על הכתלים דגלי שנים-עשר השבטים, כגון אריה, נחש, וכדו'. וכן אין לקבוע זכוכית אומנותית בחלונות בגובה שכנגד המתפללים, באופן מפריע לכוונת המתפללים. אולם הנכנס להתפלל בבית כנסת שכבר עברו וציירו על קירותיו תמונות וכדו', או שיש שם תמונות של רבנים, יעצום את עיניו או יסתכל בסידור, ויתפלל תפלת שמונה עשרה, אפילו היו ציורים בולטים. ומכל מקום המקילין לצייר על חלונות וכתלי בית הכנסת דגלי השבטים, למעלה מקומת אדם, יש להם על מה שיסמוכו, ואין צריך להעיר להם. [ואמנם אם יודע שישמעו לו להסיר הציורים, טוב שיעירו להם להסיר הציורים, אף אם הציורים הם למעלה מקומת אדם].

אין לתלות פרוכת שמצוייר בה אריות על ההיכל של ארון הקודש מבחוץ. שמלבד שהדבר אסור על פי ההלכה, עוד בה שמבלבל דעת המתפללים כנגד

הגאון מרן הרשל"צ הרב עובדיה יוסף זצ"ל

ילדותו ונעורותו נולד בבגדאד, בנם הבכור של יעקב (בן עובדיה) וגורגיה. הוריו היו בני דודים. נקרא 'עובדיה' על שמו של הרב עבדאללה סומך ועל שם סבו, ו'יוסף' על שמו של הרב יוסף חיים ('הבן איש חי'). מאוחר יותר הפך את שמו הפרטי השני לשם משפחתו. כשהיה בן ארבע, עלתה משפחתו לארץ ישראל, והתיישבה בשכונת 'בית ישראל' בירושלים, שם התפרנסה מחנות המכולת של אביו. מצבה הכלכלי של המשפחה היה דחוק, והבן עובדיה נאלץ להתחיל לעבוד בגיל צעיר. למד בתלמוד תורה 'בני ציון' שבשכונת הבוכרים. מנעוריו התבלט בכישרונו ובלהיטותו לתורה. את יצירתו הספרותית הראשונה כתב בגיל תשע, הערות בשולי הספר 'ראשית חכמה'. בהיותו בן שתים עשרה, עבר ללמוד בישיבת פורת יוסף שבעיר העתיקה. באותה שנה כתב את ספרו הראשון ('מחברת העתקת חידות') יחד עם שניים מחבריו. בהיותו בן 18, נשלח על ידי הרב יעקב דואק להעביר במקומו שיעור יומי בבית הכנסת 'אוהל רחל' של עולי פרס בשכונת 'בית ישראל'. השיעור עסק בהלכה, מתוך ספרו של רבי יוסף חיים, הבן איש חי. בשיעוריו הרבה לחלוק על 'הבן איש חי' וטען כנגדו כי הוא מחמיר וכי הוא מעדיף את פסקי האר"י על זה של השולחן ערוך. בהיותו בן עשרים, הוסמך לרבנות ודיינות על ידי הרב בן ציון מאיר חי עוזיאל. בין השנים 1945–1947 שימש כדיין בבית הדין של העדה הספרדית בירושלים. בתקופה זו כבר התבססה תפיסתו ההלכתית, והוא נהג להשיב לשאלות שהופנו אליו מחוגי הרבנות והדיינות הספרדית בארץ ובפזורה, וכן מאשכנזים ירושלמים. בשנת 1944, נשא לאישה את מרגלית, בתו של הרב אברהם הלוי פטאל, מעולי חלב. בתקופה זו, בני משפחתו של הרב יוסף וחבריו לשכונת מגוריו בירושלים, נחשפו לסביבה הציונית ופעלו במסגרתה, עד כדי מעורבות אינטנסיבית בארגון האצ"ל. שהותו במצרים בשנת 1947 עבר למצרים, שם היה סגנו של הרב הראשי הרב נחום אפנדי ואב בית דין. במצרים מצא מחויבות דתית חלשה, לא רק בקרב המוני העם, אלא גם בקרב המנהיגות ואף בקרב הרבנים המקומיים. אחת הבעיות החמורות מבחינה הלכתית הייתה מערך הכשרות במוסדות הציבור, דבר אשר גרם לסכסוכים בינו ובין אישים בקהילה, ובהם עם כמה מהרבנים. בעקבות אירועים אלה התפטר מתפקידו, שנתיים לאחר בואו, בקיץ 1950, חזר לישראל. חוויותיו במצרים השפיעו עליו רבות, והדבר בא לידי ביטוי בפסיקותיו ובדרשותיו. שהותו במצרים השאירה ברב יוסף גם את חותמה בדמות ליקויי הראייה שמהם סבל, ואשר החמירו עם השנים, דבר אשר חייב אותו להרכיב משקפיים עם עדשות כהות. דיין בפתח תקווה ובירושלים מששב לישראל ממצרים, למד במדרש 'בני ציון'. הוא שימש כדיין בביה"ד האזורי בפתח תקווה בהרכבו של הרב ראובן כץ והרב ישעיהו משורר (1951–1952, 1957–1958). תעוזתו הפסיקתית באה לידי ביטוי כבר בתקופת כהונתו הראשונה, בהיותו כבן 30 בלבד, בעת שכתב פסק דין שהתיר יבום במקום חליצה, כמנהג הספרדים, פסק הדין היה בניגוד לתקנות של הרבנות הראשית

לישראל, 'חרם ירושלים', שנקבעו שנה קודם לכן, שאסרו על יבום. ייסד ישיבות אותן הקים במהלך השנים שלאחר מכן (בין השאר, בעזרת בניו), במטרה לייצר בני תורה ספרדים שיהיו את שדרת המנהיגות התורנית של דור העתיד. בשנים תשי"ז ותשט"ז הוציא לאור את שני הכרכים הראשונים של יצירתו המרכזית 'יביע אומר' יצירה זו זיכתה אותו בשנת 1970 בפרס ישראל לספרות תורנית (עד קבלת הפרס פרסם חמישה כרכים). בשנים 1958–1965 כיהן כדיין בביה"ד האזורי בירושלים, וב-1965 היה לחבר בית הדין הרבני הגדול. רב ראשי לתל אביב בשנת 1968 נבחר לכהן כרב ראשי בתל אביב-יפו, לצד הרב שלמה גורן. הוא הוכתר לתפקיד ב-17 ביוני 1969. בכהונתו כרבה של תל אביב, כמו גם בכהונתו כדיין בפתח תקווה ובירושלים, התעמת עם רבנים אשכנזים מתוך רצון להסיר את כפיפותה של הפסיקה הספרדית לזו של הפסיקה האשכנזית, ומתוך רצון להקל על הציבור ולא להחמיר. רב ראשי לישראל בשנת 1972 נבחר לרב הראשי לישראל ולראשון לציון. התמודדותו של הרב יוסף ספגה ביקורת על שהתמודד נגד רב ראשי מכח, ובתגובה תמך בו בפומבי הרב יוסף שלום אלישיב. בשנות פעילותו כרב ראשי פעל הרב יוסף במספר עניינים הלכתיים וחברתיים בעלי תהודה ומשמעות לאומית: בין השאר, התרת נישואין עם קראים, לאחר שלמדו את יסודות התורה שבעל פה, וקבלו על עצמם שמירת מצוות. קבע כי ביתא ישראל הם יהודים לכל דבר, פסיקה היסטורית שהובילה להחלת חוק השבות על יהודי אתיופיה; והתיר את כל עגונות נעדר צה"ל במלחמת יום הכיפורים, בבית דין בראשותו שבו ישב עם הרב הראשי לצה"ל וסגנו. בשנת 1983 בעקבות חוק שקצב את כהונתם של הרבנים הראשיים לעשר שנים, הסתיימה כהונתו של הרב יוסף כרב ראשי, דבר אשר היה למורת רוחו. לאחר שסיים את תפקידו המשיך הרב יוסף לכהן כדיין בבית הדין הרבני הגדול. במקביל הנהיג את מפלגת ש"ס והקים את 'מועצת חכמי התורה' של המפלגה, בנשיאותו. הרב עובדיה יוסף כדרשן הרב יוסף החשיב מאוד את הפעילות הדרשנית. הוא ראה בפעילותו הדרשנית נדבך חשוב ב'זיכוי הרבים', ערך שהחשיב במיוחד. במשך שנים העביר בקביעות שיעור בבית הכנסת 'היזדים' בשכונת הבוכרים שבירושלים ולאחר מכן בבית הכנסת מתחת לביתו. שיעורים אלה שודרו בלוויין. אחרית ימיו מאז פטירת אשתו מרגלית בשנת 1994 ועד פטירתו סעדו את הרב עובדיה בנו וכלתו, שעברו להתגורר בביתו והשפיעו רבות על המתרחש בקרבתו. ב-21 בספטמבר 2013 בעקבות החמרה במצבו הבריאותי אושפז הרב יוסף בבית החולים הדסה עין כרם הרב יוסף נפטר בבית החולים ב-7 באוקטובר 2013, ג' בחשוון ה'תשע"ד, בגיל 93. הלווייתו נערכה באותו ערב בירושלים והשתתפו בה, לפי ההערכות בין 275,000 ל-850,000 איש, זו הלוויה הגדולה ביותר בתולדות מדינת ישראל. נקבר בבית הקברות סנהדריה בירושלים.

ניתן לקבל את העלון במייל. נא לשלוח בקשה למייל: Asher7171@walla.com

הצעות והארות יתקבלו בשמחה. אשר ביטון - רב משמר הגבול - ירושלים. 0524090556